

Шляхи підвищення мотивації в учнів середньої та старшої школи

***Така дісталась нам робота,
Є в ній і радість і турбота,
Є вічний пошук, безсонні ночі, -
Та гріють душу дитячі очі.***

Цикл мотивації

Мотивація — це інтереси, потреби, прагнення, емоції, переконання, ідеали, установки, які спонукають учня до діяльності. Мотивація сприяє появі в учня навчальної ініціативи й любові до навчання, спонукає його діяти з максимальною енергією в різних навчальних ситуаціях.

Мотив-це спрямованість учня на окремі сторони навчальної роботи, пов'язані з внутрішнім ставленням до неї.

Мотивація навчання

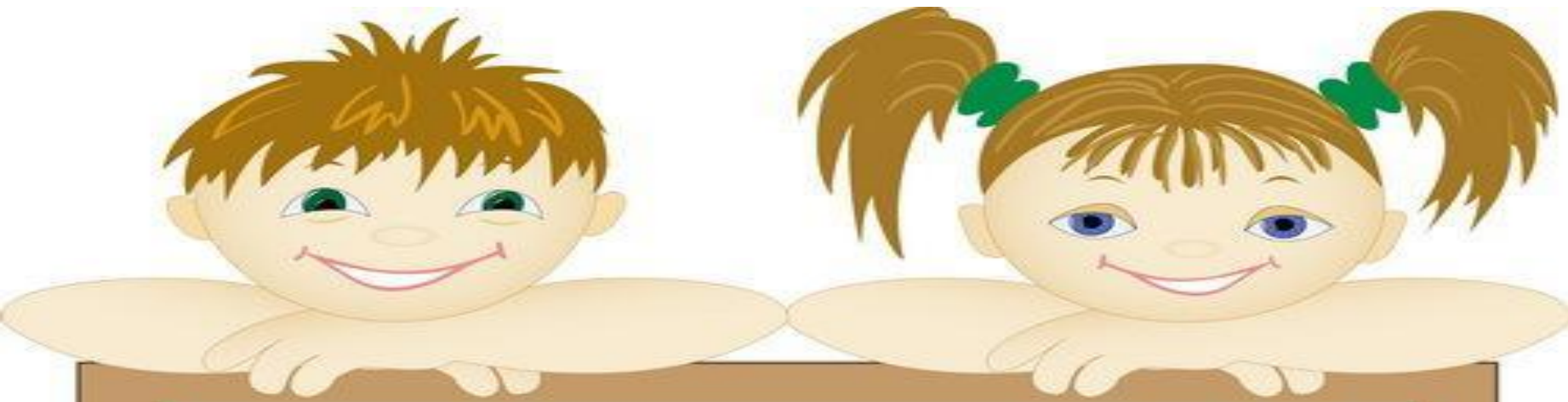
```
graph TD; A[Мотивація навчання] --> B[Пізнавальні МОТИВИ]; A --> C[Комунікативні МОТИВИ]; A --> D[Соціальні МОТИВИ]; A --> E[Мотиви відповідальності та перспективи (вольові)];
```

**Пізнавальні
МОТИВИ**

**Комунікативні
МОТИВИ**

**Соціальні
МОТИВИ**

**Мотиви
відповідальності
та перспективи
(вольові)**

Необхідні умови мотивації до навчання в учня:

- допитливість учня;
- прагнення задовольнити свою допитливість;
- бажання самовдосконалюватися;
- досягнення поставленої мети.

-
- виникає під впливом і тиск зовнішніх імпульсів - вимог, наказів, примусів, викликає зовнішній дискомфорт (людина зобов'язана виконувати чиюсь волю).
 - до зовнішньої мотивації відносяться завжди мотиви: соціальні, оціночні, на результат і т.п.

Внутрішня мотивація

- виникає «зароджується» під впливом внутрішнього дискомфорту (людина діє, щоб отримати внутрішнє задоволення, отримати позитивний психічний стан).
- діяльність організовується за власною ініціативою,

Методи мотивації навчальної діяльності:

- Метод емоційного стимулювання у поєднанні зі словесним методом;
- Навчальні дискусії;
- Наочні;
- Проблемно-пошукові;
- Практичні
- Методи, які стимулюють пізнавальні запитання учнів;
- Методи, що стимулюють ініціативу учнів;
- Методи, що стимулюють ініціативу, яка проявляється під час діяльності;
- Методи, що стимулюють колективну ініціативу й спільну діяльність.

Як учителю підвищити навчальну мотивацію учнів?

**1. При навчанні необхідно
враховувати запити, інтереси і
прагнення дітей.**

**2. Інтерес і радість мають бути
основними переживаннями
школяра в процесі навчання.**

Вірш першокласника

Німецьку мову вчу старанно,
Алфавіт знаю я вже гарно.
Бачу вчительку раненько:
-Guten Morgen! - їй швиденько.
-Hallo!- з другом привітаюсь.
Йому щиро посміхаюсь.
-Bitte, bitte! - щось попрошу.
-Danke! - чую, як приношу.
-Entschuldigung!-вибачаюсь.
-Nein! Nein! Nein!- так сперечаюсь.
-Ja!- погоджуюсь частенько.
-Ich bin brav,- кажу раденько.
-Wer ist das?- питаю сміло.
-Das ist Kolja,- чую зліва.
-Lernst du Deutsch?- питаю знову.
-Ja. Gern, gern!- чую відповідь я нову.
-Und Deutschlernen macht mir Spaß,-
Скоро буду я вже ас.

Про Imperativ

Imperativ сьогодні вчили.

Дуже швидко говорили.

Geh“ nach Haus“!

Komm zu mir!

Lerne gut! - ich sage dir.

Йди до дошки! Повернись!

Сядь швиденько! Не крутись!

Imperativ всі будемо добре знати,

Наказ й прохання виражати.

Про артиклі

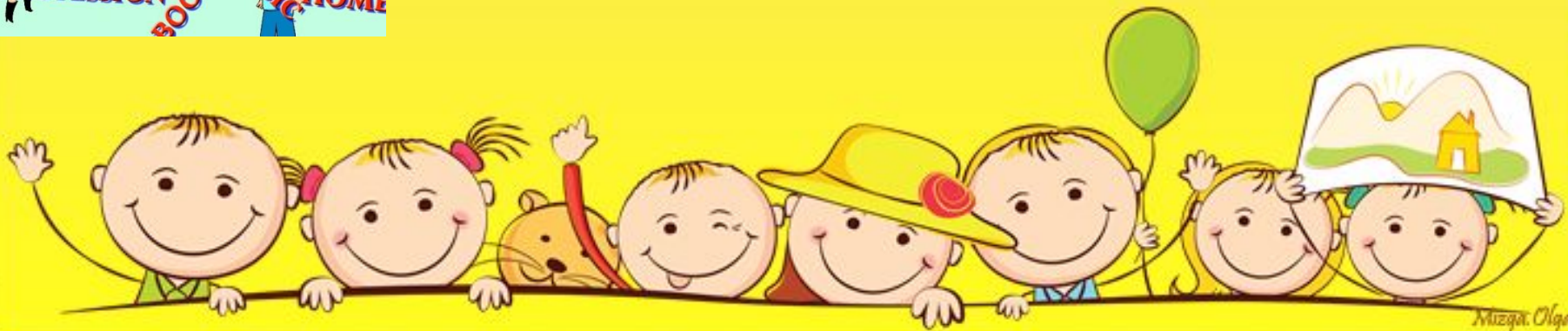
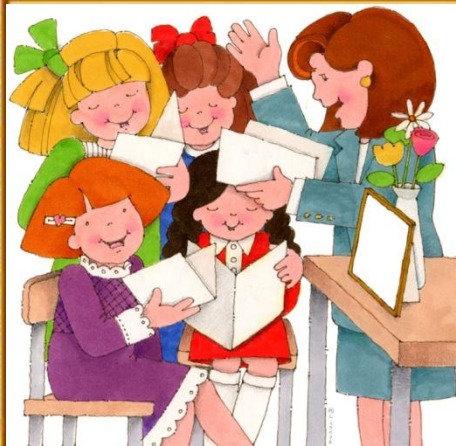
Артиклі учимо щоденно.
Уже їх знають всі напевно.
То “der “ то „das“ поставить треба.
А в множині уже й не треба.
Як розібратись в цій науці?
Розкаже вчитель на уроці.
Що книжка й дівчинка – середній рід!
Учили вчора до обід!
А клас і місто – то жіночий!
Та ставимо, хто що захоче!
Як пояснить, що дім і зошит – то
«воно»?!
Й німецьку учимо давно.....
Та зрозуміти , що й до чого?
Так важко, не кажу нікому.
Посиджу, трохи ще повчу:
„die Uhr“; „das Zimmer“..... пробурчу.
Німецька – нелегка наука!
А вже ж граматика!.....
Важка ця штука.

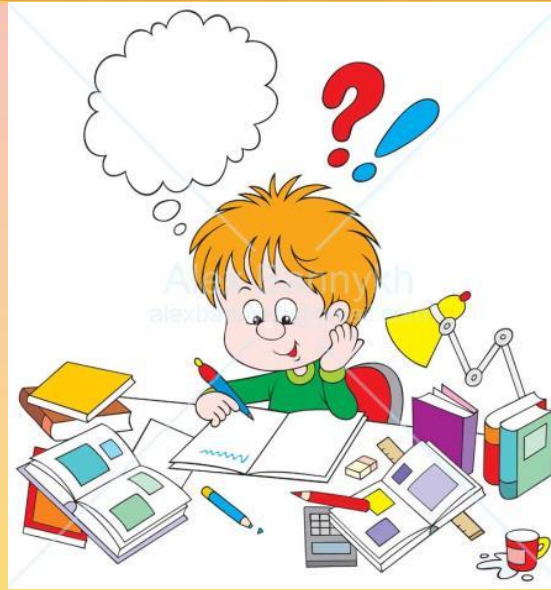

3. Змінювати та чергувати методи і прийоми навчання.

4. Включення учнів у колективну діяльність.

5. Гра є потужним стимулом інтересу до навколишнього життя.

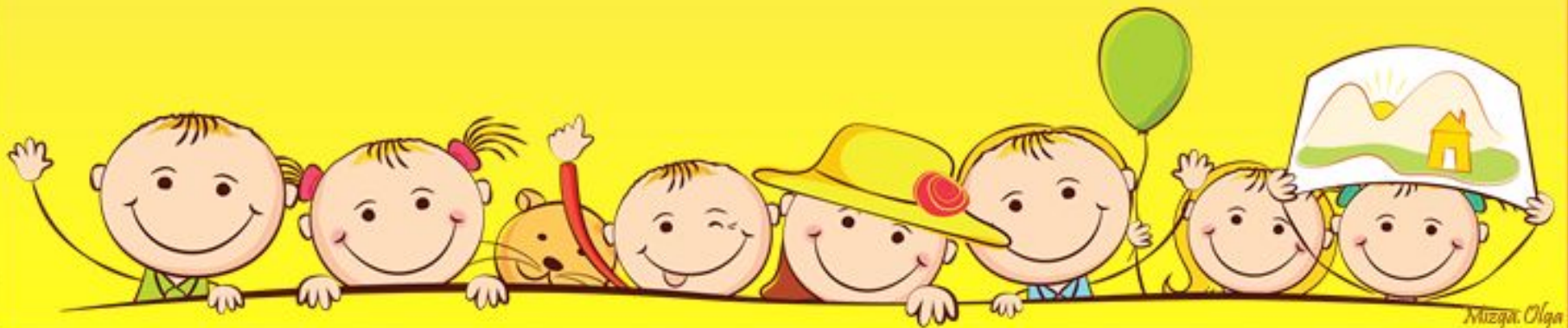

6. Незвичайна форма подання матеріалу.

7. Могутній стимул у навчанні «Вийшло! ».

8. Треба відзначати досягнення дитини.

Mizga Olga

10. Використовувати мотиви зовнішньої
мотивації

11. Ставити оцінку учневі не за окрему відповідь.

12. Займатися розвитком якостей.

13. Інтегрувати знання.

14. Позитивний емоційний настрій.

15. Розвивати в учнів віру в себе.

16. З'ясувати, що є причиною низької мотивації
учнів.

17. Для школярів важлива сама особистість
учителя.

**Якими якостями
повинен володіти
вчитель, щоб його
відносини з учнями
сприяли появі і прояву
інтересу до предмету,
бажання його вчити?**

Як показує практика, ними, перш за все, є:

- ерудиція вчителя, вміння пред'являти до учнів необхідні вимоги і послідовно ускладнювати пізнавальні завдання. Такі вчителі забезпечують в класі інтелектуальний настрій, залучають учнів до радості пізнання;
- захопленість предметом і любов до роботи, вміння спонукати учнів до пошуку різних рішень пізнавальних завдань;
- доброзичливе ставлення до учнів, що створює атмосферу повної довіри, співчутливості. Все це спонукає до того, що можна спокійно подумати, знайти причину помилки, порадіти своєму успіху і успіху товариша і т.д.;
- педагогічний оптимізм - віра в учня, у його пізнавальні сили, вміння вчасно побачити і підтримати слабкі, ледь помітні паростки пізнавального інтересу і тим самим спонукати бажання пізнавати, вчитися.

**Формування мотивації навчання неможливо
здійснити без урахування **ВІКОВИХ**
особливостей учнів й їх індивідуальних
психологічних характеристик. Це означає, що
педагог повинен організувати навчально-виховний
процес таким чином, щоб вирішувалися завдання
розвитку мотиваційної сфери. У зв'язку з розкриттям
резервів вікового розвитку мотивації здійснюється
особистісно-орієнтований підхід до
навчання**

Вимоги, яких необхідно дотримуватися при формуванні внутрішньої мотивації учнів:

- 1. Якомога менше використовувати на уроках ситуації змагань.**
- 2. Необхідно пам'ятати, що покарання за неправильне вирішення навчальних завдань є самим останнім і найменш ефективним прийомом, який викликає негативні емоції і негативно впливає на ставлення дитини до навчання.**
- 3. Уникати тимчасових обмежень там, де це можливо, оскільки це не лише пригнічує розвиток творчості, а й заважає розвитку внутрішньої мотивації.**

4. Слідкувати за тим, щоб навчальні завдання не лише відповідали віковим особливостям, а й мали оптимальний рівень складності, сприяли виявленню майстерності та компетентності дитини.

5. Надавати дитині право вибору навчального завдання, не обмежуючи при цьому його свободу.

6. Підбирати навчальні завдання з елементами новизни і непередбаченого, що сприяє формуванню внутрішнього інтересу під час їх виконання.

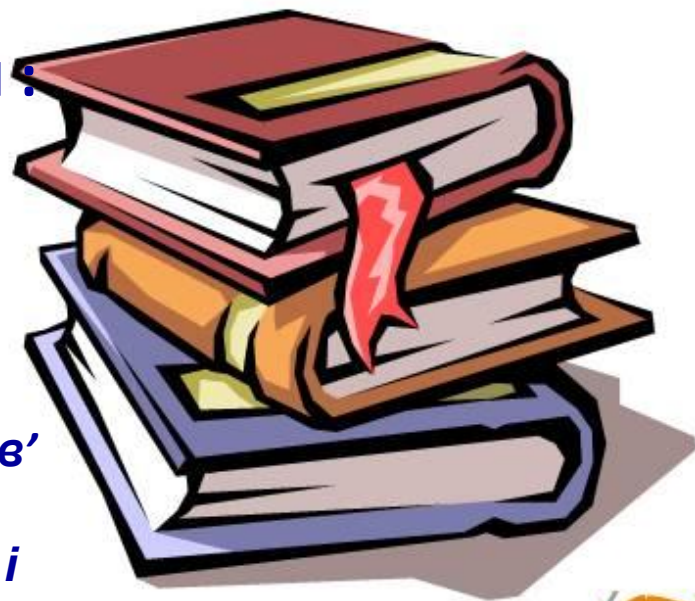
Учитель-мотиватор обов'язково знайде можливість донести учням, що:

- чим вищий ступінь самоповаги, тим кращі результати в навчанні;**
- почуття радості й інтерес полегшують навчання;**
- страх і напруженість ускладнюють процес навчання;**
- невдачі у навчанні можуть призвести до бажання припинити навчання.**

Поради для мотивації навчання :

- *підтримувати рівний стиль стосунків між усіма учасниками навчання;*
- *підбадьорювати учнів, коли вони стикатимуться з труднощами;*
- *підтримувати позитивний зворотній зв'язок;*
- *підтримувати різноманітність форм і методів навчання;*
- *привчати учнів до пізнавальної праці, розвивати їх наполегливість, силу волі, цілеспрямованість;*
- *заохочувати виконання завдань підвищеної складності;*
- *учити чітко визначати мету, завдання;*
- *формувати почуття відповідальності, обов'язку;*
- *учити висувати вимоги насамперед до самого себе.*

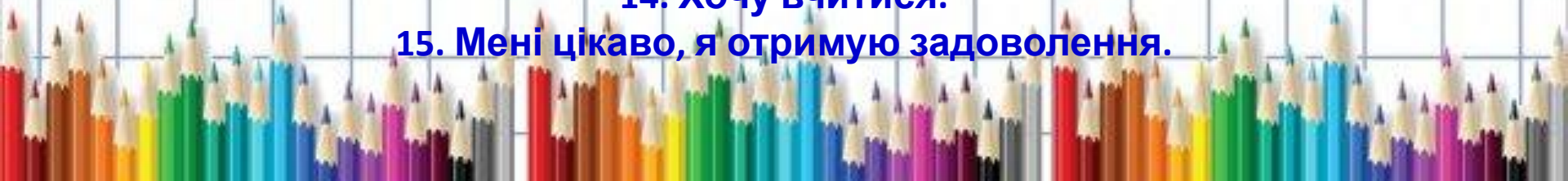

Методика «Вивчення ставлення до навчання»

(за Г.М. Казанцевою)

Дай відповіді на запитання «Чому ти вчишся?», підкресливши ті варіанти, які найбільше відповідають тобі, та запропонуй свої варіанти.

1. Це мій обов'язок.
2. Хочу бути грамотним.
3. Хочу бути корисним громадянином.
4. Не хочу підводити свій клас.
5. Хочу бути розумним і обізнаним.
6. Хочу отримати міцні й глибокі знання.
7. Хочу навчитися працювати самостійно.
8. Усі вчаться, і я – також.
9. Батьки примушують.
10. Подобається отримувати гарні оцінки.
11. Щоб похвалив учитель.
12. Щоб зі мною дружили однокласники.
13. Примушує класний керівник.
14. Хочу вчитися.
15. Мені цікаво, я отримую задоволення.

Методика «Спрямованість на набуття знань» (за Є.П.Ільїним, Н.А.Курдюковою)

Пропонується ряд тверджень-запитань із варіантами відповідей. Із двох варіантів потрібно вибрати один, який найбільше тобі відповідає.

1. Отримавши погану оцінку, ти, прийшовши додому:

- А) зразу сідаєш за виконання домашніх завдань, повторюючи те, що погано знав;
- Б) дивишся телевізор, чи граєш на комп'ютері, тому що цей предмет буде через день;

2. Отримавши добру оцінку, ти прийшовши додому

- А) починаєш готуватись до наступного уроку
- Б) не готуєшся до наступного уроку, оскільки знаєш, що тебе не будуть запитувати;

3. Чи буває таке, що ти не задоволений своєю відповіддю чи оцінкою:

- А) так;
- Б) ні;

4. Що для тебе навчання:

- А) пізнання нового
- Б) важкий обов'язок

5. Чи аналізуєш після того, як отримав погану оцінку, що ти зробив неправильно:

- А) так
- Б) ні

6. Чи залежать твої оцінки від того, як ретельно ти готуєшся до уроку: А) так
б) ні

7. Чи залежить твоє бажання виконувати домашнє завдання від того, чи ставлять за нього оцінки:

- А) так
- Б) ні

8. Чи легко ти включаєшся в навчання після канікул: А) так б) ні

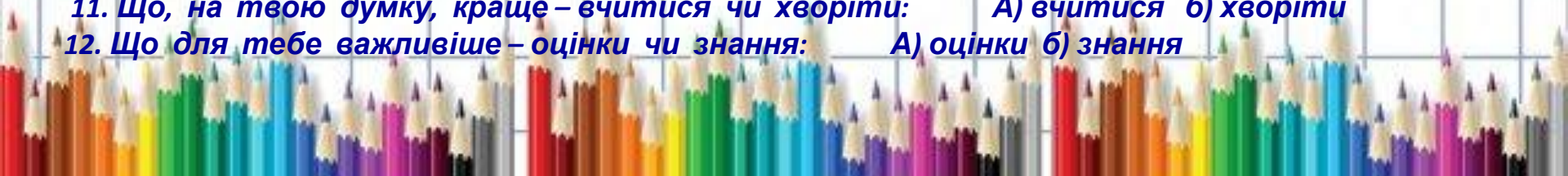
9. Чи шкодуєш ти, коли не буває уроку з причини хвороби вчителя: А) так б) ні

10. Коли ти в бібліотеці отримуєш нові підручники, тобі цікаво, про що в них йдеться:

- А) так
- б) ні

11. Що, на твою думку, краще – вчитися чи хворіти: А) вчитися б) хворіти

12. Що для тебе важливіше – оцінки чи знання: А) оцінки б) знання

**Правила для батьків,
вчителів, щоб за
допомогою відчуття успіху
позитивна мотивація у
дітей зростала:**

back to School

1. Вчіть дитину, тому що це — честь і задоволення для вас.
2. Говоріть зрозуміло, голосно і з ентузіазмом.
3. Робіть все невимушено і радісно.
4. Довіряйте дитині і давайте їй зрозуміти це своїм ставленням.
5. Постійно давайте їй нову інформацію.

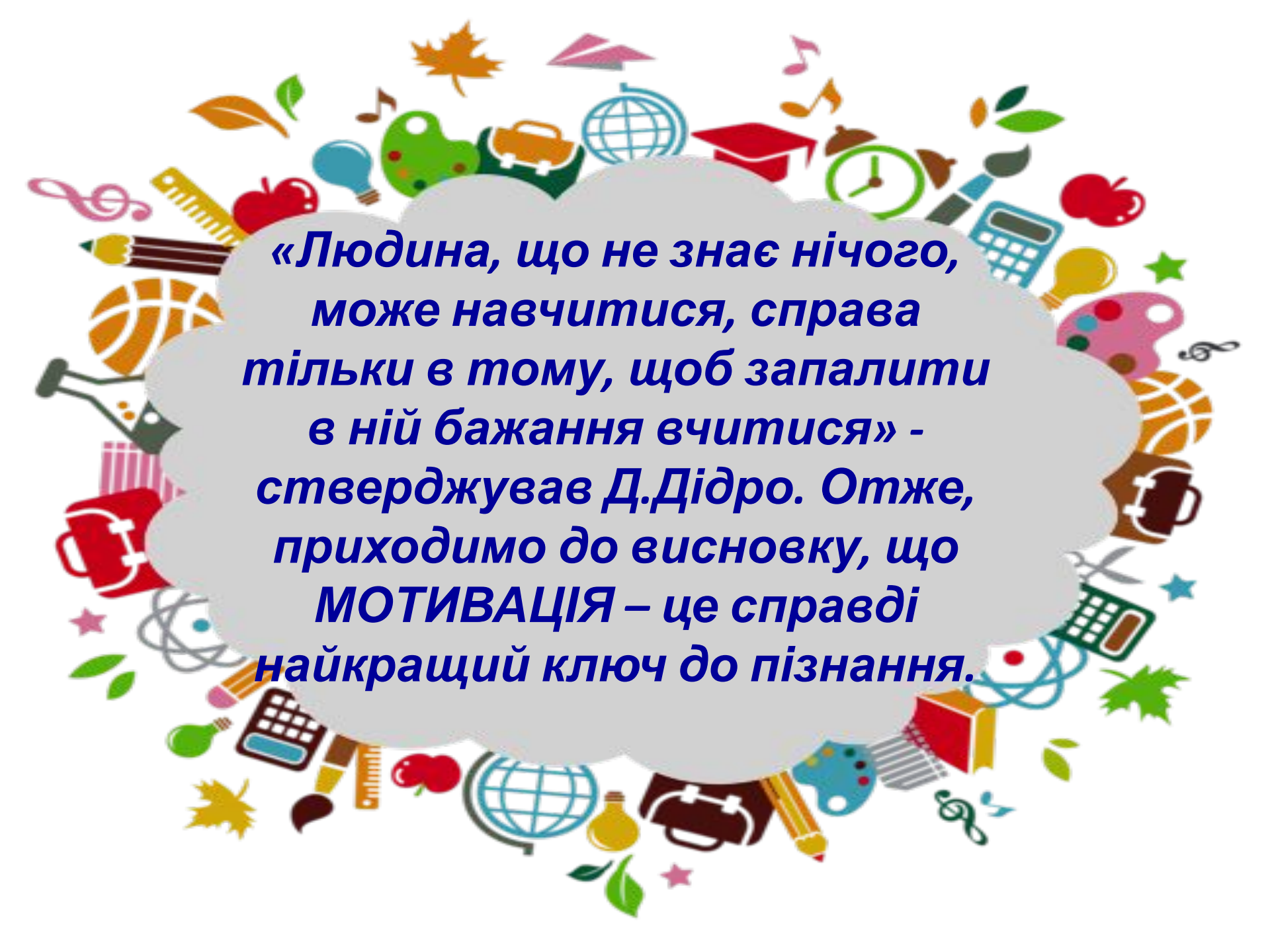
6. Навчайте дитину цілеспрямовано й організовано.

7. Поряд з вербальним використовуйте якнайбільше яскравого наочного матеріалу.

8. Завжди вмійте зупинитися, дозуйте новий матеріал невеликими порціями.

9. Підносьте знання як подарунок.

10. Не перевіряйте дитину надто часто.

**«Людина, що не знає нічого,
може навчитися, справа
тільки в тому, щоб запалити
в ній бажання вчитися» -
стверджував Д.Дідро. Отже,
приходимо до висновку, що
МОТИВАЦІЯ – це справді
найкращий ключ до пізнання.**

Дякую за увагу!